

१. विश्वव्यापी भोकमरी सूचकाङ्क (जिएचआई)-२०२३ मा नेपाल कति औँ स्थानमा रहेको छ ?

~~✍~~ ६९ औँ

- जिएचआईले १२५ राष्ट्रमा गरेको अध्ययनमा नेपाल ६९ औँ स्थानमा रहेको । अघिल्लो वर्ष नेपाल ८१ औँ स्थानमा रहेको थियो ।
- यस अध्ययनमा बालबालिकामा हुने कुपोषण, पुङ्कोपन, ख्याउटेपन र बालमृत्युदरलाई भोकमरीको सूचक मानिएको ।
- नेपालमा १५ प्रतिशत जनसङ्ख्याले पेटभर खान नपाउने अवस्था रहेको अध्ययनले देखाएको ।
Govinda Giri
- सूचीको पहिलो स्थानमा बेलारुस रहेको ।
- सबैभन्दा बढी भोकमरी अर्थात् अन्तिम स्थानमा मध्य अफ्रिकी गणतन्त्र रहेको ।
- भारत सूचीको १११ औँ स्थानमा रहेको । चीन कम भोकमरीयुक्त देशको चौथो स्थानमा रहेको ।
- कम भोकमरी भएका १० राष्ट्र क्रमशः बेलारुस, बोस्निया हर्जगोभिना, चिली, चीन, क्रोएसिया, इस्टोनिया, जर्जिया, हङ्गेरी, कुवेत, लात्भिया ।
- बढी भोकमरी भएका राष्ट्र : मध्य अफ्रिकी गणतन्त्र, मदगास्कर, यमन, डेमोक्रेटिक रिपब्लिक अफ कङ्गो, लेसोथो, नाइजर, चाड, गिनी बिसाउ, लाइबेरिया, हैटी

२. लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान कहिले मनाइन्छ ?

✍ नोभेम्बर २५-डिसेम्बर १०

- सन् २०२३ को नारा : लैङ्गिक हिंसा अन्त्यको सुनिश्चितता : महिला र बालबालिकामा लगानीको ऐक्यबद्धता -युनाइट ! इन्भेस्ट टु प्रिभेन्ट भायोलेन्स अगेन्स्ट वुमन एन्ड गर्ल्स)
- सन् १९८० को दशकदेखि विभिन्न मुलुकले महिलामाथि हुने हिंसाविरुद्धको दिवस मनाउँदै आएका। सन् १९९९ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घले यस दिवसलाई अनुमोदन गरेको।
- नेपाल सरकारले हरेक वर्ष नोभेम्बर २५ तारिखमा महिला हिंसाविरुद्ध राष्ट्रिय अभियान दिवसका रूपमा मनाउने निर्णय गरेको।
- मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र १९४८ र महिलाविरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव अन्त्य गर्ने महासन्धि १९७९ को नेपाल पक्ष राष्ट्र हो।

३. अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन शैक्षिक तथा व्यावसायिक एलायन्स -जिटिटिपी) को आयोजनामा चार दिवसीय अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन सम्मेलन कहाँ सम्पन्न भयो ?

✍ दुबई -सन् २०२३ नोभेम्बर)

- सम्मेलनमा ब्राजिल, क्यानडा, चीन, फ्रान्स, हङकङ, हङ्गेरी, भारत, आयरल्यान्ड, जमैका, केन्या, नेपाल, न्युजिल्यान्ड, ओमन, फिलिपिन्स, दक्षिण अफ्रिका, तान्जानिया र बेलायत गरी १७ राष्ट्रका करिब दुई सय जनाको सहभागिता रहेको।
- कार्यक्रममा आ-आफ्नो देशमा भएको नेसनल कन्फरेन्समार्फत हरेक देशबाट विजयी भएका दुई जना विद्यार्थी तथा एक जना शिक्षकसहितको टोलीले आफ्नो देशको प्रतिनिधित्व गर्दै सहभागिता जनाएका।

४. अन्तर्राष्ट्रिय साहसी महिला पुरस्कार-२०२३ बाट सम्मानित हुने नेपाली अभियन्ता को हुन् ?

✍ सविता उप्रेती

- सामाजिक अभियन्ता एवं शिक्षासेवी उप्रेतीले विगत १३ वर्षदेखि विशेष स्कुल तथा पुनर्स्थापना केन्द्र (एसएसडीआरसी) स्थापना गरी अटिजम भएका बालबालिकाको सेवामा तल्लीन रहेकी ।
- उनी जनसेवाश्री पदक, राष्ट्रिय युवा प्रतिभा पुरस्कारलगायतका पुरस्कारबाट समेत पुरस्कृत भएकी ।

५. राष्ट्रिय कर दिवस-२०८० को अवसरमा आयोजित कर सप्ताह समापन कार्यक्रममा सर्वाधिक कर (व्यक्तिगत आयतर्फ) तिरी सम्मानित हुने उद्यमी को हुन् ?

✍ विजयकुमार शाह *Govinda Giri*

- सर्वाधिक आयकर तिर्ने : नेपाल टेलिकम
- निर्यात कारोबारबाट : डाबर नेपाल प्रालि
- विशेष उद्योगबाट : एसियन पेन्ट्स
- कृषि एवं पशुजन्यतर्फ : ओसिबी फुड्स प्रालि
- सहकारी तथा लघुवित्तबाट : धिमेक लघुवित्त
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट : ग्लोबल आइएमई बैङ्क
- बिमातर्फ बाट : लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरिसन नेपाल
- स्वास्थ्य तथा शिक्षाबाट : नोबेल मेडिकल कलेज, टिचिङ हस्पिटल
- पर्यटनबाट : मनकामना दर्शन प्रालि
- वस्तु व्यापारबाट : भाटभटेनी सुपर मार्केट
- मध्यम स्तरीय करदाताबाट : नेपाल स्टक एक्सचेन्ज
- ऊर्जाबाट : भोटेकोशी पावर कम्पनी
- रेमिट्यान्सबाट : आइएमई लिमिटेड
- व्यक्तिगत आयतर्फ : विजयकुमार शाह
- संस्थागततर्फ : सूर्य नेपाल प्रालि

६. मुलुकको पहिलो केबुलकार सेवा कुन हो ?

७. मनकामना केबुलकार

- विसं २०५५ मङ्सिर ८ देखि सञ्चालनमा आएको यो केबुलकार सेवा २५ वर्ष पूरा गरी २६ औँ वर्षमा प्रवेश गरेको।
- केबुलकारले एनालग प्रविधिलाई नवीनतम डिजिटल प्रणालीमा स्तरोन्नति गर्ने कार्य अधि बढाएको।
- अस्ट्रियाको डोपलमेयर कम्पनीको डि-कनेक्ट भनिने डिजिटल प्रणालीमा स्तरोन्नति गर्ने पहिलो चरणको काम सम्पन्न भई बाँकी काम २०८१ भदौ/असोजमा सम्पन्न हुने जनाइएको।

७. एसियाली तथा प्रशान्त क्षेत्रका निर्माण व्यवसायीको छाता सङ्गठन (इफाप्का) को ४६ औँ सम्मेलन कहिले र कहाँ सम्पन्न भएको हो ?

७. विसं २०८० मङ्सिर ३-७ (सन् २०२३ नोभेम्बर २१-२५), काठमाडौँ

- सम्मेलनको नारा : दिगो पूर्वाधारमा साभेदारी
- उद्घाटन : राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल
- स्वदेश तथा विदेशका ४५० भन्दा बढी प्रतिनिधि सहभागी।
- सम्मेलनले १४ बुँदे काठमाडौँ घोषणापत्र जारी गरेको।
- प्राकृतिक विपत्तिसँग जुध्ने खालको संरचना निर्माण एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा समग्र परियोजना चक्रलाई नै ध्यान दिनुपर्ने घोषणापत्रमा उल्लेख।
- जलवायु अनुकूल पूर्वाधार निर्माण, कार्बन उत्सर्जनमा कटौती, परियोजनाका तयारीमा उपयुक्त अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासलगायतका बुँदा घोषणापत्रमा समेटिएको।

७. एसियाली तथा प्रशान्त क्षेत्रका निर्माण व्यवसायीको छाता सङ्गठन (इफाप्का) को ४६ औं सम्मेलन कहिले र कहाँ सम्पन्न भएको हो ?

✍ विसं २०८० मङ्सिर ३-७ (सन् २०२३ नोभेम्बर २१-२५), काठमाडौं

- सम्मेलनको नारा : दिगो पूर्वाधारमा साभेदारी
- उद्घाटन : राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल
- स्वदेश तथा विदेशका ४५० भन्दा बढी प्रतिनिधि सहभागी ।
- सम्मेलनले १४ बुँदे काठमाडौं घोषणापत्र जारी गरेको ।
- प्राकृतिक विपत्तिसँग जुध्ने खालको संरचना निर्माण एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा समग्र परियोजना चक्रलाई नै ध्यान दिनुपर्ने घोषणापत्रमा उल्लेख ।
- जलवायु अनुकूल पूर्वाधार निर्माण, कार्बन उत्सर्जनमा कटौती, परियोजनाका तयारीमा उपयुक्त अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासलगायतका बुँदा घोषणापत्रमा समेटिएको ।

८. त्रिमूर्ति निकेतनद्वारा लेखनाथ काव्य पुरस्कार (२०८०) कसलाई प्रदान गरियो ?

✍ प्रा मुकुन्दशरण उपाध्याय *Govinda Giri*

- बालकृष्ण सम पुरस्कार : हरिवहादुर थापा
- देवकोटा काव्य पुरस्कार : जय पाण्डे

- पुरस्कार राशि जनही एक लाख रुपियाँ रहेको ।

९. दधिराज सुवेदी राष्ट्रिय भाषा साहित्य पुरस्कार, २०८० कसलाई प्रदान गरियो ?

✍ वरिष्ठ कथाकार तथा आख्यानकार भागिरथी श्रेष्ठ

- त्यस्तै दधिराज सुवेदी राष्ट्रिय पत्रकारिता पुरस्कार, २०८० बाट पत्रकार धर्मेन्द्र भा सम्मानित भएका ।
- पुरस्कार राशि क्रमशः ५१ हजार र २५ हजार रुपियाँ रहेको ।
- प्रदान गर्ने : दधिराज सुवेदी पुरस्कार प्रतिष्ठान ।

१०. रमेश विकल साहित्य प्रतिष्ठानद्वारा रमेश विकल वाङ्मय पुरस्कार-२०८० कसलाई प्रदान गरियो ?

✍ प्राडा वासुदेव त्रिपाठी

- रमेश विकल-सुशीला समाज सेवा पुरस्कार : परोपकार संस्था, काठमाडौं
- रमेश विकल सिर्जना पुरस्कार : माधव काफ्ले (रौतहट)
- रमेश विकल वाल साहित्य पुरस्कार : रामबाबु सुवेदी (कास्की)
- रमेश विकल-सुशीला सङ्घर्षशील नारी पुरस्कार : सत्यदेवी खड्का (दैलेख)

११. चोभार सुक्खा बन्दरगाह सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको जिम्मा कसलाई दिइएको हो ?

✍ ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिस जेभी

- ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिस जेभी नेपाल र भारतका कम्पनीको संयुक्त उपक्रम रहेको कम्पनी हो । जसमा नेपालको ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिस र भारतको टिआरएस लिफ्ट एन्ड सिफ्ट प्रालि रहेका ।
- कम्पनीले पाँच वर्षका लागि सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको जिम्मा पाएको ।
- सुक्खा बन्दरगाह २०७८ चैत २२ देखि नेपाल इन्टर मोडेल यातायात विकास समितिले सञ्चालन तथा व्यवस्थान गर्दै आएको थियो ।

१२. सन् २०२३ नोभेम्बरमा न्युयोर्कमा सम्पन्न ५१ औं संस्करणको एमी अवार्डमा अन्तर्राष्ट्रिय एमीनिर्देशन अवार्डबाट सम्मानित प्रतिभा को हुन् ?

✍ निर्मात्री तथा निर्देशक एकताकपुर (भारत)

- यो सम्मानबाट सम्मानित हुने एकता पहिलो भारतीय महिला हुन् ।

एमी अवार्ड २०२३

Govinda Giri

उत्कृष्ट अभिनेता : मार्टिन फ्रिमान (रिस्पान्डर)

उत्कृष्ट अभिनेत्री : मेक्सिकन अभिनेत्री कार्जासुजा (ला कौडा)

उत्कृष्ट निर्देशक : एकताकपुर

उत्कृष्ट टेलिभिजन मुभी मिनी सिरिज : ला कौडा

उत्कृष्ट टेलिनोभेला : फ्यामिली सिक्रेट

उत्कृष्ट डकुमेन्ट्री : मेरियोपोल : द पिपुल स्टोरी

उत्कृष्ट लाइभएक्सन : हार्ट ब्रेक

उत्कृष्ट फ्याक्चुअल तथा मनोरञ्जन : बिल्ट टु सर्भाइव

उत्कृष्ट सर्ट फिल्मसिरिज : डेस जेन्स बिएन आर्डिनेयर्स

उत्कृष्ट नन स्क्रिप्टेड इन्टरटेनमेन्ट : ए पोइन्ट-द ब्रिजब्रासी

उत्कृष्ट स्पोर्ट्स डकुमेन्ट्री : हाल्ले रकाता

उत्कृष्ट आर्ट प्रोग्रामिङ : बफी सेन्ट-म्यारी क्यारी इट अन

उत्कृष्ट कमेडियन अवार्ड : वीर दास (ल्यान्डिङ)

उत्कृष्ट ड्रामा सिरिज : द इम्प्रेस

१३. हालै अर्जेन्टिनाको राष्ट्रपतिमा निर्वाचित हुने राजनीतिज्ञ को हुन् ?

✍ जेभियर मिलेई

१४. ओस्कार अवार्डका लागि पठाइएको नेपाली फिल्म कुन हो ?

✍ हल्कारा

१५. मिस युनिभर्स-२०२३ मा पहिलो प्लस साइज मोडेलको कीर्तिमान रच्ने सुन्दरी को हुन् ?

~~जेन दीपिका गारेट (नेपाल)~~

१६. सात राजनीतिक दल र नेकपा माओवादीबिच विस्तृत शान्ति सम्झौता कहिले भएको हो ?

~~विसं २०६३ मङ्सिर ५~~

१७. राष्ट्रिय जलवायु सम्मेलन कहिले सम्पन्न भएको हो ?

~~विसं २०८० मङ्सिर (काठमाडौं)~~

- सम्मेलनमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' द्वारा अनुकूलन योजना २०२१-२०५० र जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय कार्यान्वयन योजना लोकार्पण गरिएको ।

१८. राष्ट्रिय सभामा २०८० फागुन २० मा अध्यक्षसहित कति सांसदको कार्यकाल सकिने भएको छ ?

Govinda Giri

२०

- राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष गणेश तिमिल्सिनासहित २० जना सांसदको कार्यकाल २० फागुनमा सकिने । पद रिक्त हुनु ३५ दिनअगावै निर्वाचन गरिसक्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था अनुसार १५ माघभित्र रिक्त सदस्यको पदपूर्तिका लागि निर्वाचन सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने ।
- कार्यकाल सकिन लागेका २० जना सांसद २०७४ मा निर्वाचन भई गोलाप्रथाबाट छ वर्ष पदावधि प्राप्त गरेकाहरू हुन् ।
- निर्वाचनका लागि २०७८ को जनगणना अनुसार नयाँ मतभार कायम गरिएको । जस अनुसार एक प्रदेश सांसदको ५३ र एक पालिका प्रमुख उपप्रमुख तथा अध्यक्ष-उपाध्यक्षको १९ मतभार कायम ।
- यसअघि प्रदेश सांसदको ४८ र स्थानीय तहका प्रमुख र उपप्रमुखको १८ मतभार रहेको ।
- राष्ट्रिय सभा निर्वाचनमा प्रदेश सांसद, नगरपालिका प्रमुख-उपप्रमुख र गाउँपालिकाका अध्यक्ष-उपाध्यक्ष मतदाता हुने ।

१९. नेपाल चिकित्सक सङ्घको तेस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन कहिले सम्पन्न भएको हो ?

विसं २०८० मङ्सिर १०-११, काठमाडौँ

२०. शङ्कर कोइराला आख्यान पुरस्कार-२०८० कसलाई प्रदान गरियो ?

नारायण ढकाल

- त्यस्तै कुमार सरस्वती पुरस्कार-२०८० प्राडा दयाराम श्रेष्ठलाई प्रदान गरिएको ।
- यसै वर्षबाट प्रदान गर्न थालिएको 'चूडामणि व्याकरण कोश पुरस्कार' भाषाविद् शरच्चन्द्र वस्तीलाई प्रदान गरिएको ।